NCE NEPAL

विद्यार्थीको पत्र प्रधानमन्त्रीलाई

आवरण तस्वीर :
एनसिइ नेपालद्वारा लिइएको

प्रकाशन समूह :
सुदर्शन सिग्देल
बावुकाजी श्रेष्ठ
राम गैरे

लेखन तथा सम्पादन :
प्रकाश सिलवाल

समन्वय समिति :
केशव पाठक, संयोजक
प्रकाश सिलवाल
राजेन्द्र पहाडी
टिकाराम आचार्य
लवराज ओली
सत्या कुँवर
सुमित्रा शर्मा
श्रद्धा कोइराला

डिजाइन :
पेन्टाग्राम प्रा. ली.

मात्रा :
५०० प्रति

प्रकाशन मिति :
२०७६ चैत

हाम्रो भनाइ

नेपालको सार्वजनिक शिक्षा सुदृढीकरण गरी सबैका लागि गुणस्तरीय, समावेशी र समतामूलक शिक्षा सुनिश्चित गराउन क्रियाशील यस शिक्षाका लागि राष्ट्रिय अभियान (एनसिई) नेपाल मुलुकका विभिन्न ३६४ वटाभन्दा बढी राष्ट्रिय र अन्तर्राष्ट्रिय गैरसरकारी संघसंस्थाहरू, नेपाल शिक्षक महासंघ, शिक्षामा कार्यरत सञ्चार संस्था तथा अन्य समुदायस्तरका संघसंस्थाहरूको एक साझा राष्ट्रिय सञ्जाल हो। शिक्षाका लागि विश्वव्यापी अभियान (जिसिई) को नेपाल च्याप्टरको मान्यतासहित सन् २००३ मा यस अभियानले स्थापनाकालदेखि नै सार्वजनिक शिक्षाका विभिन्न समसामायिक मुद्धाहरुमा नीतिगत बहस, पैरवी, अध्ययन अनुसन्धान र प्रचार प्रसारका कार्यहरु गर्दै आएको छ ।

बालबालिकाको शिक्षाको नैसर्गिक अधिकार सुनिश्चितका लागि सबै तहका सरकारलाई जवाफदेही बनाउन र शिक्षा क्षेत्रको नागरिक सहभागितालाई सशक्त बनाउन यस एनसिई नेपालले सदैव अग्रगामी भूमिका निर्वाह गरेको छ। संविधानको मौलिक हकमा पारिएको शिक्षा र माध्यमिक तहसम्मको शिक्षाको कानूनतः निशुल्क र अनिवार्यताको सवालमा स्थनीय सरकारको दायित्व भएता पनि सङ्घीय, प्रदेश र स्थानीय तहको भूमिका र जिम्मेवारीबारे अझै कानूनी र नीतिगत अस्पष्टताहरु कायमै छन् । यस्तो स्थितिमा अन्तर्राष्ट्रिय मान्यताअनुकूल शिक्षामा कूल बजेटको कम्तीमा २० प्रतिशत बजेट विनियोजनको सवाल ओझेलमा पर्न जान्छ ।

सार्वजनिक शिक्षा सुधारका लागि सामुदायिक विद्यालयमै अध्ययनरत वालवालिकाको संयुक्त आवाजलाई स्थानीय तथा संघीय सरकारसमक्ष पुऱ्याई सरकारलाई सबै बालबालिकाको शिक्षा पाउने अधिकारको सुनिश्चितता गराउनका लागि जवाफदेही वनाउने उद्देश्यले एनसिई नेपालले विभिन्न प्रदेशका जिल्लामा आफ्ना सदस्य संस्थाहरुको समन्वयमा विसं २०७५ मा ‘प्रधानमन्त्रीलाई पत्र’ लेखन अभियान सञ्चालन गरेको थियो। सोहीअनुरुप सार्वजनिक विद्यालयमा अध्ययनरत देशभरका २७ जिल्लाका १७० सार्वजनिक विद्यालय तथा मदरसा, गुम्वा एवं गुरुकुलसमेतमा कक्षा ८, ९ र १० का ५००० विद्यार्थीहरुले “मैले चाहेको विद्यालय” विषयमा सम्माननीय प्रधानमन्त्रीज्यूलाई खुल्ला पत्र लेखेका थिए । ती पत्रहरुहरुको भाव समेटेर छानिएका पत्रका आवाजलाई विश्लेषण गरेर यो पुस्तक प्रकाशित गरिएको छ । यस संकलन र सम्पादनले हाम्रा भाविष्यका कर्णधारका शिक्षाका चाहना र तिनलाई सम्बोधन गर्नुपर्ने निकायका अवस्थालाई झल्काउँछ। शिक्षक, अभिभावक र सरकोर भएकाहरुले विद्यार्थीबारे सोचेका विषयका अतिरिक्त केही फरक शैलीका आवाज र प्रस्तुतिहरु यी पत्रहरुले बोकेका छन्। यी हाम्रा शैक्षिक जगत्का एक सम्पति र भविष्का लागि गोरेटो खन्ने हतियार पनि हुन् । लेखिएका पत्रहरुको संकलन, प्रधानमन्त्रीसमक्ष हस्तान्तरण र विश्लेषणको तयारीका क्रममा केही ढिलाइ भए पनि विश्वले कोरोना भाइरससँग जुधिरहेको समयमा हामीले यसलाई प्रकाशनका रुपमा ल्याउन सफल भएका छौं । कोरोना भाइरसबाट बच्न जारी गरिएको लकडाउन र लामो बिदाका समयमा विद्यार्थीहरुले यस्ता पत्र र भावनाहरु कति व्यक्त गर्न चाहिरहेका होलान् । भविष्यमा हाम्रा सञ्जालहरुले यसमा पनि सोच्नुपर्ने छ भने समय र परिस्थितिको मागसँगै भर्चुअल शिक्षाको दिशामा पनि हाम्रो प्रणाली उन्मुख हुनुपर्ने छ। यसका लागि एनसिई नेपाल आफ्नो तर्फबाट गर्न सक्ने भूमिकामा पछि पर्ने छैन ।

अभियानकैरुपमा पत्र संकलन प्रक्रियामा सहजीकरण गर्नुहुने विभिन्न संघसंस्थाका प्रतिनिधिहरु, एनसिई नेपालका सम्पूर्ण सदस्य संस्थाहरु, जिल्ला समन्वय समितिका पदाधिकारी, विद्यालयका प्रधानाध्यापक, शिक्षक तथा विद्यार्थीहरुलाई विशेष धन्यवाद। पत्रहरुको अध्ययन गरी यस पुस्तिका तयार गर्नुहुने एनसिई नेपालका पूर्व महासचिव एवं शिक्षा पत्रकार श्री प्रकाश सिलवाललाई आभार व्यक्त गर्दछु। साथै यस अध्ययन र प्रकाशन समितिमा रहनुभएका सदस्यहरुमा समेत कृतज्ञता व्यक्त गर्दछु । यस सामाग्रीलाई मुर्तःरूप दिने क्रममा आफ्नो सल्लाह एवं सुझाव उपलब्ध गराई महत्वपूर्ण योगदान दिनुहुने सल्लाहकार एवं कार्यसमितिका सदस्यहरू सबैलाई हार्दिक धन्यवाद दिन चाहान्छु। प्रकाशनका क्रममा समन्वयात्मक भूमिका निर्वाह गर्ने एनसिई नेपालका सचिवालयका कर्मचारीलाई समेत विशेष धन्यवाद ज्ञापन गर्दछु ।

यस प्रकाशनलाई अध्ययन गरी विद्यार्थीको आवाज बाहिर ल्याउन भविष्यमा गर्नुपर्ने कामका लागि उपयुक्त सुझाव दिनुहुन सबै पाठकहरुमा आग्रह पनि गर्दछु ।

डिल्लीराम सुवेदी
अध्यक्ष

पृष्ठभूमि (उद्देश्य र प्रक्रियासहित)

आजको आवश्यकता भनेको विद्यालयमा उपलब्ध सरसामग्रीहरूको विद्यार्थीहरूले सक्दो उपभोग गर्न पाउनु नै हो। यस विषयलाई ध्यानमा राख्दै विद्यालयले आवश्यक र अनावश्यक पक्षहरूलाई आत्मसाथ गरेर त्यसबारे आफ्नो ध्यानाकर्षण गर्नु जरूरी हुन्छ। सहज वातावरणका साथै भौतिक पूर्वाधारहरूको सुख सुबिधा लगायत पठनपाठन गर्ने र गराउनेहरू बीचको सहज वातावरणको सिर्जना, कुशल शासन तथा अनुशासन, पारदर्शिता पूर्वक विद्यार्थीहरूको संलग्नतामा ध्यान पुराउनु र उनीहरूको सन्तुष्टी के कस्तो कारणले गर्दा पूर्ति होला भन्ने बारे विचार गर्नु अत्यावश्यक छ।

वर्तमान परिपेक्षमा हेर्दा संविधानद्धारा दिइएको मुख्य आवश्यक सुविधाहरूको पूर्ति विद्यालयहरूद्धारा पूर्ण हुन सकेको देखिंदैन। यस सन्दर्भमा सरोकारवालाहरूले पनि आफ्नो आवाज उठाउन पर्ने देखिन्छ। जसरी शिक्षाको क्षेत्र अघि बढ्नु पर्ने हो, त्यसरी अघि बढ्न पाएको जस्तो देखिंदैन, जसको मूल जड भनेको नै शिक्षामा अग्रसर भएका अभावहरू हुन्। विचार गर्दै जादा जिम्मेवारी वहन गर्नुपर्नेहरूद्धारा यो विषयलाई सहि प्रकारले ध्यान नदिएको र अपनत्व नदेखाएको हो कि भन्ने बारे प्रश्न उठाउन सकिने देखिन्छ।

उल्लेखित परिवेशमा यस पुस्तिकाले हाल विद्यालयहरूमा रहेका वा हुनपर्ने के कस्ता सुविधाहरूको अभाव भइरहेका छन्, गुणस्तरीय शिक्षामा के कमि छन्, राष्ट्रिय स्तर देखि नै यसका निम्ती के सुधार गर्न सकिन्छ, आदि बारे विद्यार्थीहरू स्वयमले कस्तो माग वा आश राखेका छन् भन्ने कुराको व्याख्या गरिएको छ। शिक्षामा हात अगाडी बढाएमा सम्पूर्ण देशकै पूर्वाधारमा अग्रसर हुन सकिने कुरा कसरी विश्लेषण गरिनेछ भन्ने कुरा यस पुस्तिकामा उतार्न खोजिएको छ। त्यसका साथै शैक्षिक गुणस्तरको उत्थानका निम्ति विभिन्न सरोकारवालाहरूको भूमिका र दायित्वको साथै प्रधानमन्त्री ज्युले कस्तो कदम चाल्न आवश्यक देखिन्छ भन्ने बारे पनि चर्चा गरिएको छ।

यो प्रकाशन नेपालको क्षेत्रमा लामो समयदेखि गुणस्तरीय शिक्षाको अभावमा बसिरहेका बालबालिकाको आवाज बोकेको संगालो हो। यस पुस्तिकाले नेपालको शिक्षा प्रणालीमा भइरहेको वर्तमान स्थिति र चुनौतीहरू बारे छोटो विश्लेषण गर्ने प्रयास गरेको छ। त्यसका साथै सरोकारवालाहरू देखि सम्पूर्णलाई आ–आफ्नो जिम्मेवारी वहन गर्दिन हुन उत्प्रेरित गर्ने प्रयास गरेको छ।

पत्र सङ्कलन गरिएका जिल्लाहरू

पत्र अभिमतको विश्लेषण

सार्वजनिक शिक्षा सवलिकरणका लागि शिक्षाका लागि राष्ट्रिय अभियान नेपालले शिक्षाका लागि विश्वव्यापी कार्यसप्ताह अन्तर्गत सञ्चालन गरेको पत्र लेखन कार्यक्रम विद्यार्थीका समस्या, उनीहरूका चाहना, विद्यालय र वरपरका वातावरणमा पाइने सकारात्मक एवं उत्प्रेरणनात्मक वातावरणका साथै सुधार्नुपर्ने पक्षहरूमा मिहिनरूपमा भावनाहरूको प्रस्तुतिकरण देखिएको छ । यो पत्र सङ्कलन एक प्रकारको विद्यार्थीको जनमत सङ्कलन पनि हो, जहाँ विद्यार्थीले आफ्ना शिक्षा र समाजसँग सम्बन्धित विविध आयाममा आफ्ना बुझाइलाई खुलेर प्रकट गरेका छन् । भनिन्छ, सबै समस्याको समाधान नहुन सक्छ तर कुनै कुनै समस्यालाई उजागर वा सार्वजनिक हुँदा पनि सन्तोष मिल्ने हुन्छ। यी पत्रहरूले कुनै कुनै नयाँ समस्या र भावना अभिव्यक्त गरेका छन् भने आमरूपमा शिक्षाका सवाल र समस्याहरू भने उस्तै उस्तै छन् । यी पहिलोपटक यहाँ उजागर भएका होइनन्, यी पहिला पनि विभिन्न विज्ञ वा सरोकारवालाले नभनेका होइनन् तर विद्यार्थीका कलम र शब्दबाट कसरी भनिएका छन् । उनीहरू र अरूले बुझेका र लिएका समस्याहरूको प्राथमिकीकरणका भेदहरू भने सहजै पहिचान हुन सक्छन् ।

विद्यार्थीका सबै पत्रहरूका सबै हस्ताक्षर आफैमा एक सुन्दर अभिलेख हो तर यस प्रकाशनको सीमा र यसको उपयोगिताका दृष्टिले ती पत्रहरूलाई नमूना छनोटका आधारमा अध्ययन गरि पत्रमा उल्लेखित भावना र समस्याहरूलाई वर्गीकरण गरिएको छ । यो वर्गीकरणले शतप्रतिशत पत्रहरूको भावना नबोकेको पनि हुन सक्छ तर आम भावनालाई यसले बोकेको छ र विद्यार्थीका आवाजलाई सूत्रात्मकरूपमा मुखरित गरेको छ ।

रोचक संयोग के हो भने, हिमाल, पहाड र तराई सबै क्षेत्रका विद्यार्थीले एकापसमा सल्लाह नै गरेर लेखे झैं अधिकांश पत्रहरूका भाव र उठाइएका सवाल मिल्न गएका छन् । यसले के पुष्टि गर्छ भने हाम्रा आम सार्वजनिक (सामुदायिक) विद्यालयका सवाल साझा रहेछन् । सरकार, जनप्रतिनिधि, सरोकारवाला र विद्यालय व्यवस्थापन समितिले मनन गर्नुपर्ने, समाधान गर्नुपर्ने सवाल कति धेरै रहेछन् र उनीहरूले समस्या नठानेका विषयहरू पनि विद्यार्थीका लागि कति महत्वपूर्ण हुने रहेछन् भन्ने तथ्यलाई स्वीकार्न यी पत्रहरूले चोटिलोरूपमा आग्रह गरेका छन् । प्राप्त पत्रहरूलाई उठाइएका सवालका आधारमा वर्गीकरण गरि विश्लेषण गरिएको छ ।

कस्तो विद्यालय र शिक्षा चाहान्छन् विद्यार्थीहरू?

पत्र लेखनमा सहभागी जिल्लाका ५००० विद्यार्थीका छानिएका ३०० पत्रलाई विश्लेषण गरि देखिएका निम्न मुख्य पाँच पक्षहरूमा वर्गीकरण गरिएको छ :

१. भैतिक पूर्वाधार तथा सुविधाहरू

२. शिक्षण सिकाइ र शिक्षक व्यवस्थापन

३. स्वास्थ्य, वातावरण संरक्षण, सुरक्षा र अनुशासन

४. अतिरिक्त क्रियाकलाप र अन्य

५. विद्यार्थीका सन्तुष्टिका पक्षहरू

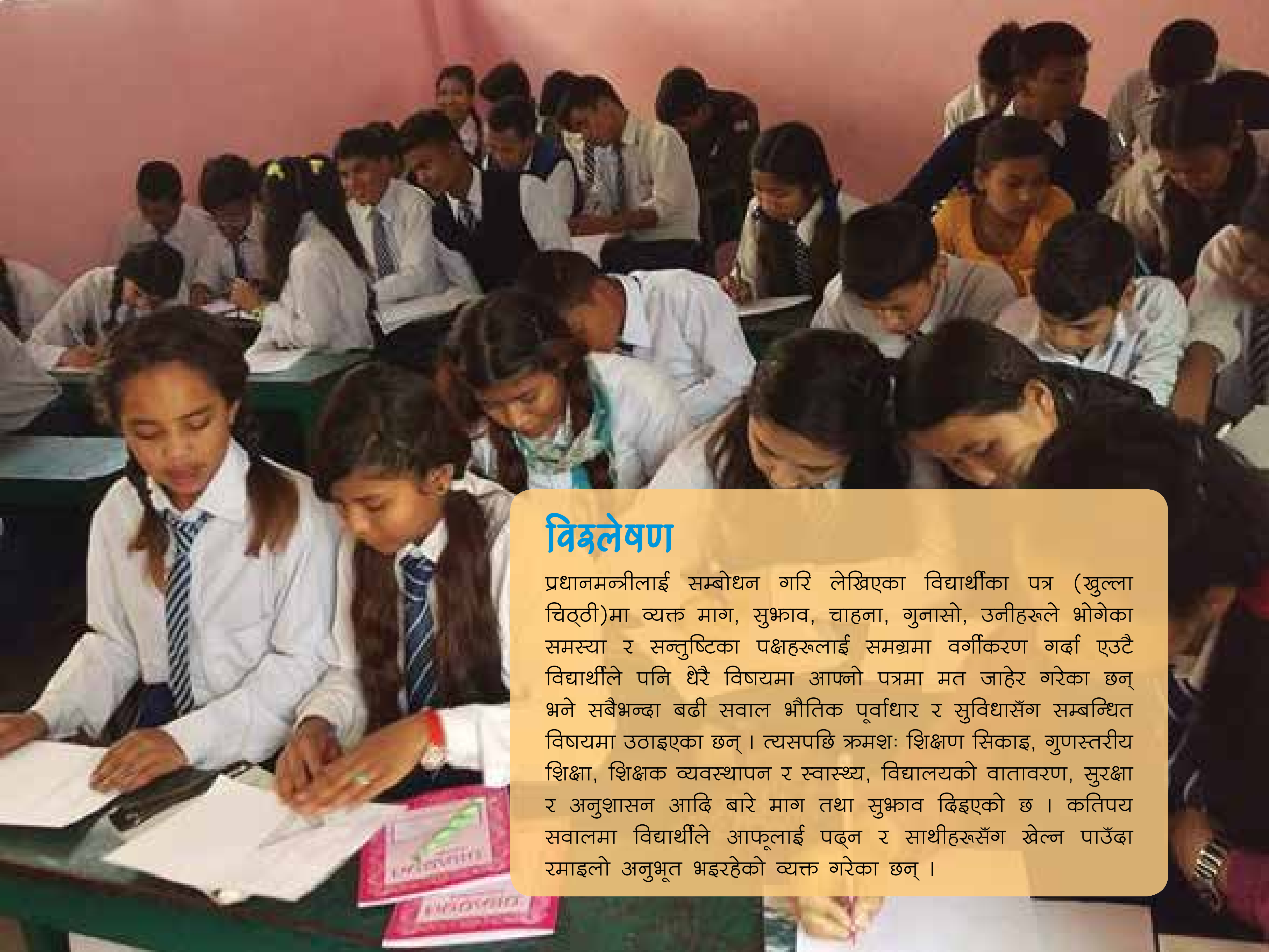

विश्लेषण

प्रधानमन्त्रीलाई सम्बोधन गरि लेखिएका विद्यार्थीका पत्र (खुल्ला चिठ्ठी)मा व्यक्त माग, सुझाव, चाहना, गुनासो, उनीहरूले भोगेका समस्या र सन्तुष्टिका पक्षहरूलाई समग्रमा वर्गीकरण गर्दा एउटै विद्यार्थीले पनि धेरै विषयमा आफ्नो पत्रमा मत जाहेर गरेका छन् भने सबैभन्दा बढी सवाल भौतिक पूर्वाधार र सुविधासँग सम्बन्धित विषयमा उठाइएका छन् । त्यसपछि क्रमशः शिक्षण सिकाइ, गुणस्तरीय शिक्षा, शिक्षक व्यवस्थापन र स्वास्थ्य, विद्यालयको वातावरण, सुरक्षा र अनुशासन आदि बारे माग तथा सुझाव दिइएको छ । कतिपय सवालमा विद्यार्थीले आफूलाई पढ्न र साथीहरूसँग खेल्न पाउँदा रमाइलो अनुभूत भइरहेको व्यक्त गरेका छन् ।

१

भैतिक पूर्वाधार तथा सुविधाहरू

उठाइएका पक्षहरूको विस्तृत विश्लेषण

भौतिक पूर्वाधार तथा सुविधाहरु

अधिकांश विद्यार्थीको पत्रमा प्रायः नछुटेको विषय भौतिक पूर्वाधार र सुविधा हो । त्यसमा पनि विज्ञान प्रयोगशालाको माग उच्च (२३ प्रतिशत) छ । विद्यार्थीले विद्यालय भवन, कम्प्युटर, छात्रावास, विद्यालय बस आदिको अभाव रहेको स्पष्ट उल्लेख गरेका छन् । टिनको जस्ताले छाएका विद्यालयका कक्षाकोठाहरू हुँदा गर्मीमा घाम लाग्दा अत्याधिक गर्मी हुने र वर्षातमा पानीको आवाजले समस्या दिने हुँदा पक्की ढलान गरेको कक्षाकोठा उनीहरूलाई चाहिएको छ । विद्यालय भवन मात्र भएर पनि हुँदैन, त्यो भवन अपाङ्गमैत्री विद्यालय संरचनायुक्त हुनुपर्छ । शौचालयहरू भएर मात्रै हुँदैन, त्यहाँ उचित पानीको प्रबन्ध हुनुपर्छ । त्यसैगरी छात्रा शौचालय अलग्गै हुनुपर्छ । प्रयोगशाला र कम्प्युटर भएका ठाउँमा त्यसको प्रयोग गर्न नपाइएको गुनासो पनि विद्यार्थीको छ । कतै पुस्तकालय छ तर पर्याप्त पुस्तक पाइन्न । दृष्टिबिहीन तथा अन्य अपाङ्गता भएका बालबालिकालाई मिल्ने श्रव्यदृष्य तथा साङ्केतिक भाषाको सामग्री पुस्तकको उपलब्धता छैन । मदरसा र गुरूकुलजस्ता विद्यालयमा आवश्यक पाठ्य सामग्रीको पनि माग देखिएको छ ।

पहाडी जिल्लामा विद्यार्थीहरू टाढाटाढाबाट विद्यालय आउनुपर्ने भएकोले यातायातको प्रबन्ध तथा स्कुल बसको माग गरिएको

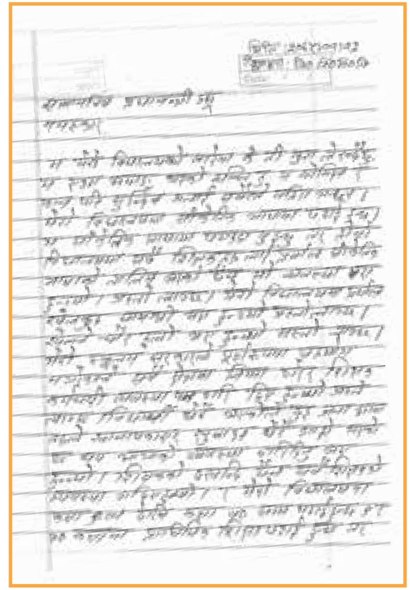

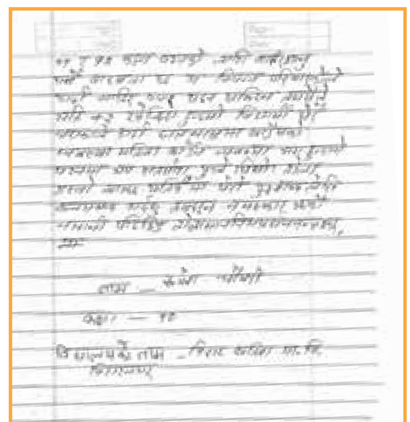

कम्प्युटर

सङ्ख्या	प्रतिशत
६७	२२.३३

शौचालय

सङ्ख्या	प्रतिशत
७०	२३

छ । विद्यालयमा छात्राहरूका लागि स्यानेटरी प्याड, प्याड डिस्पोजल गर्ने स्थल माग गरिएको छ । दृष्टिबिहीन तथा अन्य अपाङ्गता भएका बालबालिकालाई मिल्ने पुस्तकहरूको उपलब्धता सहितको पुस्तकालयको व्यवस्था गरि त्यसमा सबै विद्यार्थीहरूको सहज पहुँचको सुनिश्चित तथा मदरसा र गुरूकुल अनुरूपका पाठ्य सामग्रीहरूको पनि व्यवस्था गरियोस् भन्ने माग छ ।

विद्यालयमा सुबिधा सम्पन्न खेल सामग्रीसहितको खेल मैदान, सफा खानेपानीका लागि फिल्टरको व्यवस्था, सभा कक्ष, छात्रावास, क्यान्टिन र कक्षाकोठामा बस्नका लागि विद्यार्थी संख्याको आधारमा आवश्यक डेस्क, बेन्च सहित बत्ति र पंखाको सुविधा, आवश्यक शैक्षिक सामग्रीहरू जस्तै कालोपाटी, सेतोपाटी, चक, मार्कर, डस्टर, आदि सहित बुक कर्नरको सवाल उठाइएको छ ।

विद्यालयको भवन बलियो तथा भुकम्प प्रतिरोधात्मक बनाउन र भुकम्पमा भवनहरू धेरै क्षति भएका कारण अहिलेको कक्षाकोठा बालमैत्री नभएकाले यथाशिघ्र नयाँ भवनहरू निर्माण गर्न विद्यार्थीले प्रधानमन्त्रीलाई आग्रह गरेका छन् ।

भौतिक पूर्वाधार तथा सुबिधातर्फ विद्यार्थीका समस्या माग र सुझावलाई निम्न आँकडामा प्रस्तुत गर्न सकिन्छ :

पुस्तकालय

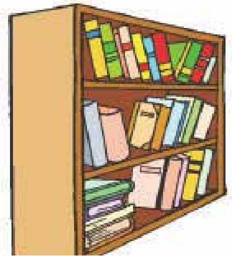

सङ्ख्या	प्रतिशत
६०	२०

पोसाक

सङ्ख्या	प्रतिशत
७०	२३

विज्ञान प्रयोगशाला

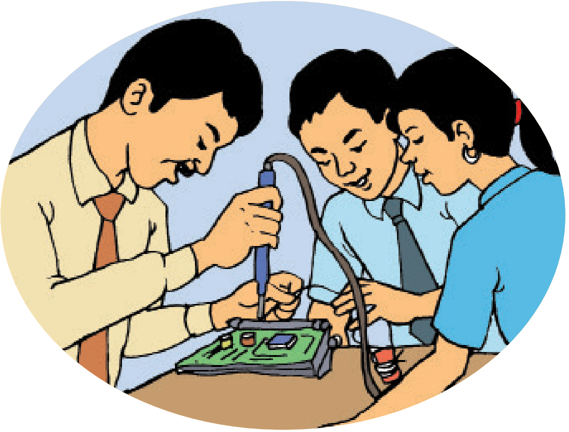

सङ्ख्या	प्रतिशत
७०	२३

भवन

सङ्ख्या	प्रतिशत
३५	११.६६

स्वच्छ खानेपानी

सङ्ख्या	प्रतिशत
४८	१६

छात्रवृत्ति

सङ्ख्या	प्रतिशत
२५	८.३३

होस्टेल

सङ्ख्या	प्रतिशत
२	०.६६

खेल मैदान तथा खेल सामग्री

सङ्ख्या	प्रतिशत
५३	१७.६६

क्यान्टिन तथा दिवाखाजा

सङ्ख्या	प्रतिशत
२०	६.६६

पंखा तथा एसी

सङ्ख्या	प्रतिशत
१२	४

बगैंचा

सङ्ख्या प्रतिशत

१४ ४.६६

सिसी क्यामरा र सञ्चार

सङ्ख्या प्रतिशत

२ ०.६६

भूकम्प प्रतिरोधी भवन

सङ्ख्या प्रतिशत

२ ०.६६

बिजुली

सङ्ख्या प्रतिशत

१४ ४.६६

छात्रावास

सङ्ख्या प्रतिशत

२३ ७.३३

स्वीमिङ पुल

सङ्ख्या प्रतिशत

३ १

स्कुल बस तथा यातायात

सङ्ख्या प्रतिशत

२ ०.६६

अपाङ्गमैत्री विद्यालय संरचना

सङ्ख्या प्रतिशत

५ १.६६

Date: 2075/1/6
Athrai Rural municipality, Terathum
Province no. 1

Honourable prime minister,
Office of PM, Singha Durbar
Kathmandu, Nepal

Subject: For needed demand

Sir,

I am a student of shree Pokhari secondary school which lies in Tehrathum district of province no. 1. It was estd. in 2016 B.S. This school has been running from class 1 to 12. Many problems are appearing although it is being conducted unceasingly. About 19 teachers teach in this school. Teachers are trying to make 300 students' future bright and successful here. Students from far distance come here on foot for studying.

If these problems were effaced, students like me would reach at their destination.

1) The condition of this school is pitiable although it is called 'the richest school of province no. 1'.

2) There is shortage of pure drinking water. Students are deprived of drinking clean water.

3) Students are not taking benefits from library. Library also seems to be closed. The area of students' knowledge would be wider if there were knowledgeable books, newspaper, magazine etc. in the library.

4) There is principle based teaching of computer. There is not practical study of computer. Students haven't seen computer yet. What manner of problem is this?

5) Many students are rich in extra activities. They can be good in literature. Thinking that matter, teachers should provide them golden opportunities.

6) The present era is the era of English. English is the worldwide language. English has become like a plague to many students. A person becomes sightless if he doesn't understand english. That's why, to make students capable in english, there should be teaching in english medium.

7) Students shake like aspen leaves when they speak in stage during programme. So, to mitigate that problem, anchoring training must be organized time after time.

8) Today, many students fail in maths. What is the problem of students, teachers should find out and then, no student will fail. The teacher who says to students, "your mind is filled with dung", must wash his hands from teaching occupation. Teachers should teach efficiently by making students understand. How can a student do complex mathmatical calculations if s/he hasn't understood the fundamental things of maths? Teachers should understand the psychology of students. And then only, the ditches of education can disappear.

Thank you!

Applicant
TP Sitaula (Sabin)
Class – 9
Roll no. 1
Ph. no: [illegible]

२

शिक्षण सिकाइ र शिक्षक व्यवस्थापन

शिक्षण सिकाइ र शिक्षक व्यवस्थापन

भौतिक पूर्वाधार र सुबिधाको तुलनामा त्यसपछि शिक्षण सिकाइ, गुणस्तरीय शिक्षा र शिक्षक व्यवस्थापन तथा शैक्षिक वातावरणका सन्दर्भमा विद्यार्थीको चासो देखिन्छ । पत्र लेखाउँदा सहजिकरण गर्ने शिक्षकहरू नै भएकाले हुन सक्छ, विद्यार्थीले शिक्षकसँग सम्बन्धित गुनासालाई खुलेर व्यक्त गरेका छैनन् । विद्यार्थीले तालिम प्राप्त, योग्य र विषयगत शिक्षक र शैक्षिक सामग्रीको व्यवस्था हुनुपर्ने जनाएका छन् भने मातृभाषामा शिक्षा र सामाजिक विभेद अन्त्यका लागि पनि माग गरेका छन् । महिला शिक्षक हुनुपर्ने र समयमा पाठ्यपुस्तकको उपलब्धता हुनुपर्ने आवाज पनि उठाएका छन् ।

कतिपय विद्यार्थीले हालसम्म आफ्नो विद्यालयमा माध्यमिक शिक्षा परीक्षा, कक्षा १० मा ए प्लस ग्रेड नआएको गुनासो गर्नुले सहभागी सार्वजनिक विद्यालयको शैक्षिक स्तर झल्कन्छ । विद्यार्थीले अङ्ग्रेजी र नेपाली दुबै माध्यमा पढाउनुपर्ने माग पनि गरेका छन् भने कतिपयले अंग्रेजी विषय पढाइएको बुझिएन भनेका छन् ।

संविधानतः मौलिक हकको विषय बनेको माध्यमिक तहसम्मको शिक्षा निःशुल्क हुनुपर्ने र गरिब, जेहेन्दार र पिछडिएका वर्गका विद्यार्थीहरूका निमित्त पर्याप्त छात्रवृत्तिको व्यवस्था हुनुपर्ने उनीहरूको माग छ । विद्यालयमा जात, लिङ्ग, भाषा, शारीरिक बनोट, भेषभुषा, आर्थिक अवस्था वा अन्य कुनै आधारमा विभेद नगराउन र त्यस्तो गर्ने शिक्षकलाई कारवाही गर्न विद्यार्थीको सुझाव छ ।

शिक्षण सिकाइ र शिक्षक व्यवस्थापनबारे विद्यार्थीका समस्या, माग र सुझावलाई निम्न आँकडामा प्रस्तुत गर्न सकिन्छ :

शिक्षकले गृहकार्य नहेरेको

सङ्ख्या	प्रतिशत
१३	४.३३

शिक्षण सामग्री

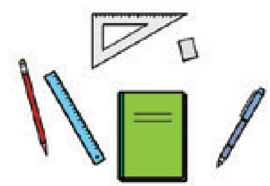

सङ्ख्या	प्रतिशत
२४	८

कृषि विषयमा स्थलगत अवलोकलन

सङ्ख्या प्रतिशत
२ ०.६६

शिक्षक समयमा नआउने गरेको

सङ्ख्या प्रतिशत
२३ ७.६६

प्राविधिक शिक्षा माग

सङ्ख्या प्रतिशत
२० ६.६६

शिक्षक अभाव

सङ्ख्या प्रतिशत
२० ६.६६

अङ्ग्रेजी माध्यममा पढाइनुपर्ने

सङ्ख्या प्रतिशत
२ ०.६६

साङ्केतिक भाषा शिक्षक र तालीम दिइनुपर्ने

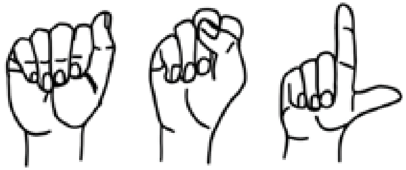

सङ्ख्या प्रतिशत
२ ०.६६

रोजगारमूलक शिक्षा

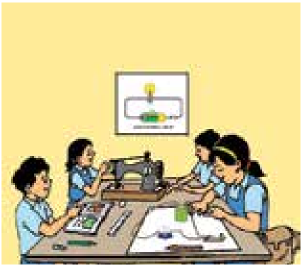

सङ्ख्या	प्रतिशत
१५	५

शैक्षिक भ्रमण

सङ्ख्या	प्रतिशत
१०	३.३३

मातृभाषा शिक्षा र पाठ्यपुस्तकको उपलब्धता

नेपाली

सङ्ख्या	प्रतिशत
१५	५

शैक्षिक गुणस्तर

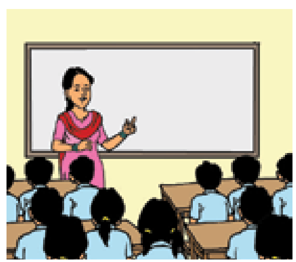

सङ्ख्या	प्रतिशत
२५	८.३३

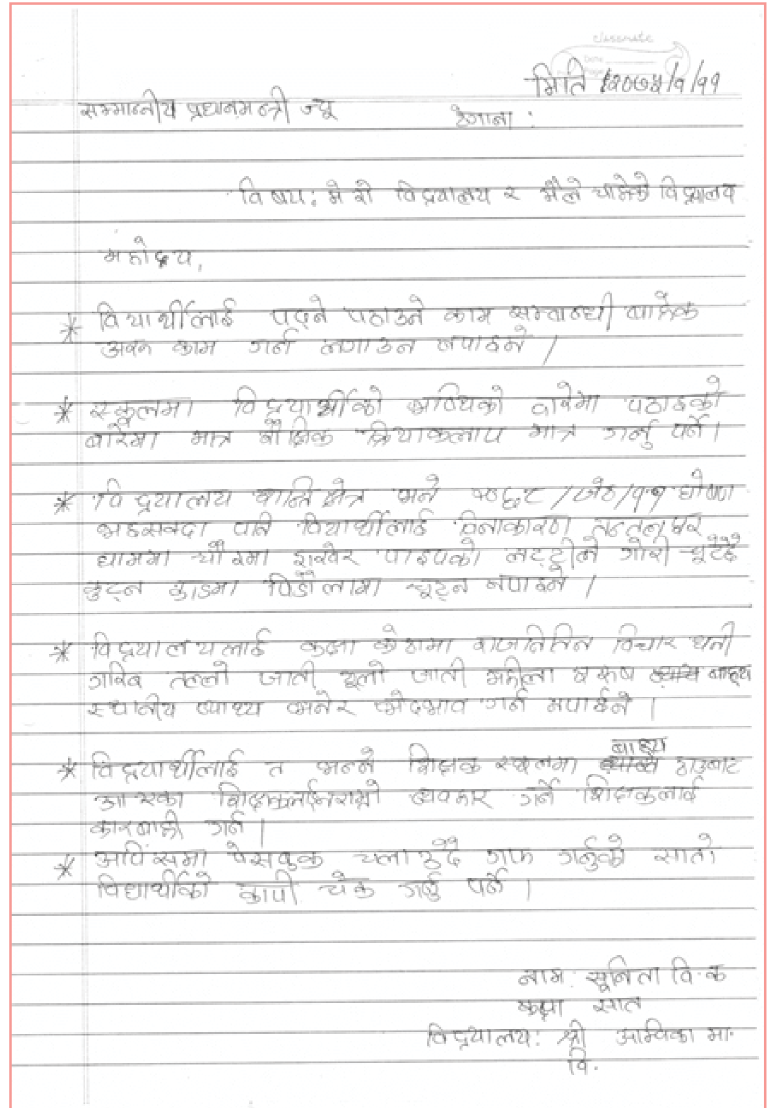

मिति २०७४/१/११

सम्माननीय प्रधानमन्त्री ज्यू

ठेगाना :

विषय: मेरो विद्यालय र मैले चाहेको विद्यालय

महोदय,

* विद्यार्थीलाई पढ्ने पढाउने काम सम्बन्धी बाहेक अरू काम गर्न लगाउन नपाइने ।
* स्कूलमा विद्यार्थीको अभिभावको बारेमा पढाइको बारेमा मात्र बौद्धिक क्रियाकलाप मात्र गर्नु पर्ने ।
* विद्यालय शान्ति क्षेत्र भनेर २०६८/०६/११ घोषणा भइसक्दा पनि विद्यार्थीलाई बिनाकारण लडाउँदै घाममा चौरमा हातैर पाइपको लट्ठीले गोरी छुट्टै कुट्न कुडमा पिँडौलामा चुट्न नपाइने ।
* विद्यालयलाई कक्षा कोठामा राजनीतिक विचार धनी गरिब तल्लो जाति ठूलो जाति महिला पुरुष बाह्य स्थानीय बाह्य भनेर भेदभाव गर्न नपाइने ।
* विद्यार्थीलाई त झन् शिक्षक स्कूलमा बाह्य ठाउँबाट आएका शिक्षकशिक्षिकाले व्यवहार गर्ने शिक्षकलाई कारबाही गर्ने ।
* अफिसमा फेसबुक चलाउँदै गफ गर्नुको साटो विद्यार्थीको कापी चेक गर्नु पर्ने ।

नाम: सुनिता वि.क.
कक्षा: सात
विद्यालय: श्री अम्बिका मा. वि.

३

स्वास्थ्य, वातावरण संरक्षण, सुरक्षा र अनुशासन

स्वास्थ्य, वातावरण संरक्षण, सुरक्षा र अनुशासन

विद्यालयको सरसफाइ र वातावरणीय सुन्दरतामा पनि विद्यार्थीको चासो रहेको देखिन्छ । विद्यालय क्षेत्र सफा र सुरक्षित, सुन्दर बगैंचा, सफा, स्वच्छ र हरियो वातावरण हुनुका साथै हरेक कक्षाकोठा र विद्यालय परिसर भित्र फोहर राख्ने भाँडाहरू (डस्टविन) राख्ने र फोहरहरूको उचित ढङ्गबाट व्यवस्थापन गर्न माग छ । विद्यालय आउने बाटो तथा विद्यालयस्थित वातावरण सजिलो र सुरक्षित हुनुपर्ने कुरा पनि उठाइएको छ ।

विद्यालयमा शिक्षक तथा विद्यार्थीको नियमितता तथा विद्यालय पोसाकको व्यवस्था अनिवार्य हुनुपर्ने, जङ्कफुड निषेध र भित्ता तथा शौचालयमा फोहोर शब्द लेखिएका हुन नहुने जोडदार आग्रह छ । कतिपय शिक्षकले विद्यालयमा वाइफाइ चलाएर कक्षामा ढिलो आउने गरेको गुनासो छ भने विद्यालय भित्र कुनै प्रकारको धुमपान, पान, गुट्खा तथा अन्य कुनै पनि सुर्तिजन्य पदार्थको सेवन गर्न नहुने र गरिएमा कारवाही हुनुपर्ने भनिएको छ । छात्र र छात्रामा लैङ्गिक विभेद नभई बालमैत्री वातावरणको परिकल्पना उनीहरूको छ ।

शिक्षकले विद्यार्थीहरूलाई पाइपले पिट्ने, अपशब्दबाट गाली गर्ने वा अन्य मानसिक यातना दिने गरिएको उनीहरूको पत्रमा उल्लेख छ । विद्यालय परिसरमा विद्यालय शान्ति क्षेत्रको पालना र गुनासो पेटिकाको प्रभावकारी सुनुवाइ हुनुपर्ने पनि सुझाव छ ।

स्वास्थ्य, वातावरण संरक्षण, सुरक्षा र अनुशासनबारे विद्यार्थीका समस्या, माग र सुझावलाई निम्न आँकडामा प्रस्तुत गर्न सकिन्छ :

बालमैत्री वातावरण

सङ्ख्या १२ प्रतिशत ४

प्राथमिक स्वास्थ्य उपचार

सङ्ख्या १२ प्रतिशत ४

विद्यालय पोसाक

सङ्ख्या १३ प्रतिशत ४.३३

अनुशासन पालना

सङ्ख्या १९ प्रतिशत ६.३३

सरसफाइ

सङ्ख्या	प्रतिशत
२०	६.६६

धूमपान, मद्यमान र जङ्कफुड निषेध

सङ्ख्या	प्रतिशत
९	३

विद्यालय पर्खाल

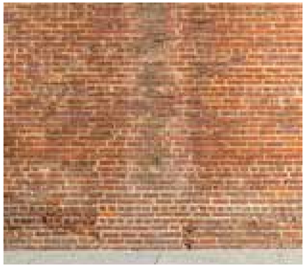

सङ्ख्या	प्रतिशत
२	०.६६

आवागमनमा सुरक्षा

सङ्ख्या	प्रतिशत
६	२

स्यानिटरी प्याड डिस्पोजल स्थल

सङ्ख्या	प्रतिशत
२	०.६६

विद्यालय शान्ति क्षेत्रको पालना

सङ्ख्या	प्रतिशत
५	१.६६

शिक्षकको पिटाइ अन्त्य हुनुपर्ने

सङ्ख्या	प्रतिशत
५	१.६६

४

अतिरिक्त क्रियाकलाप र अन्य

अतिरिक्त क्रियाकलाप र अन्य

विद्यार्थीहरूले प्रधानमन्त्रीलाई लेखिएको पत्रमा विद्यालयमा अतिरिक्त क्रियाकलाप सञ्चालन हुनुपर्ने भन्ने आम सुझाव छ । कूल ३00 पत्रमा ५६ जनाले यस्तो माग गरेका छन् तर अतिरिक्त क्रियाकलापमा के के हुनुपर्ने भनेर विस्तृतमा खुलाएका छैनन् । विद्यार्थीले नियमित खेलका कार्यक्रम हुनुपर्ने, प्रोत्साहन र पुरस्कार हुनुपर्ने तथा माध्यमिक शिक्षा परीक्षा, कक्षा १0 (एसइई) आफ्नै विद्यालयमा हुनुपर्ने माग गरेका छन् ।

विद्यार्थीका सन्तुष्टिका पक्षहरू

विद्यार्थीले आफ्ना समस्या, माग, गुनासोका अतिरिक्त आफ्ना चाहना र जे जे सुविधा विद्यालय र घर परिवारमा प्राप्त छ, त्यस प्रति सन्तोष पनि व्यक्त गरेका छन् । यद्यपि, यस्तो सन्तोष व्यक्त गर्नेहरू सीमित छन् । उनीहरूले आफूहरूलाई शिक्षकले स्नेह तथा माया गरेको र भेदभाव नगरेको कुरालाई पनि उल्लेख गर्न बिर्सेका छैनन् । सहभागीमध्ये ३ दशमलव ३३ प्रतिशत विद्यार्थीले शिक्षकले माया गर्ने गरेको र विद्यालयमा भेदभाव नभएकामा खुसी व्यक्त गरेका छन् ।

विद्यार्थीले सन्तोष एवम् खुसी मानेका निम्न विषय र आँकडामा प्रस्तुत गरिएको छ :

अतिरिक्त क्रियाकलाप छ

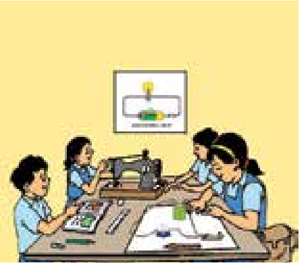

सङ्ख्या	प्रतिशत
२	०.६६

शिक्षकको माया छ

सङ्ख्या	प्रतिशत
१०	३.३३

विद्यालयमा सरसफाइ छ

सङ्ख्या	प्रतिशत
२	०.६६

विद्यालयमा भेदभाव छैन

सङ्ख्या	प्रतिशत
१०	३.३३

अनुशासन कायम छ

सङ्ख्या	प्रतिशत
१२	४

रेडक्रसको उपस्थिति छ

सङ्ख्या	प्रतिशत
१३	४.३३

बलमञ्च/बालक्लब छ

सङ्ख्या	प्रतिशत
१९	६.३३

शैक्षिक गुणस्तर छ

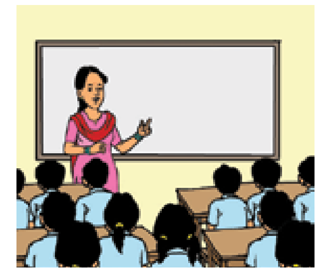

सङ्ख्या	प्रतिशत
२०	६.६६

खानेपानी छ

सङ्ख्या	प्रतिशत
९	३

शिक्षक अभाव

सङ्ख्या	प्रतिशत
२०	६.६६

अङ्ग्रेजी माध्यममा पढाइनुपर्ने

सङ्ख्या	प्रतिशत
२	०.६६

साङ्केतिक भाषा शिक्षक र तालीम दिइनुपर्ने

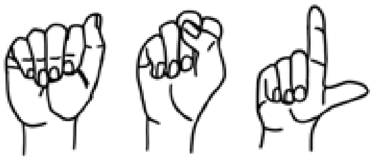

सङ्ख्या	प्रतिशत
२	०.६६

रोजगारमूलक शिक्षा

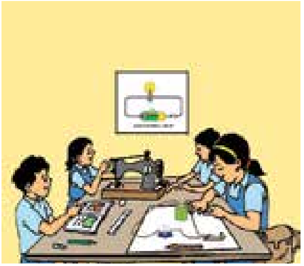

सङ्ख्या	प्रतिशत
१५	५

मातृभाषा शिक्षा र पाठ्यपुस्तकको उपलब्धता

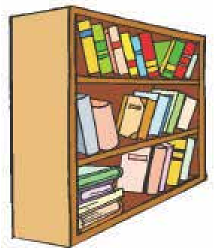

सङ्ख्या	प्रतिशत
१५	५

शैक्षिक भ्रमण

सङ्ख्या	प्रतिशत
१०	३.३३

५ निष्कर्ष सुझाव

निष्कर्ष तथा सुझाव

मुलुकको कार्यकारी प्रमुख प्रधानमन्त्रीलाई सार्वजनिक विद्यालयका विद्यार्थीहरूबाट अभियानकै रूपमा खुल्ला पत्र लेख्न लगाइ सङ्कलन गर्ने तथा तिनका बारेमा प्रधानमन्त्री समक्ष प्रस्तुत गरिनु शिक्षा क्षेत्रमा एक नवीन कार्य हो । यसले विद्यार्थीमा एक प्रकारको अतिरिक्त क्रियाकलाप र पत्र लेखनको सीपबारे अभ्यास भएको छ भने उनीहरूलाई आफ्ना समस्या, भोगाइ, चाहना र गुनासाहरू सरकार प्रमुख समक्ष प्रस्तुत गर्ने मौका मिलेको छ । यसबाट उनीहरूका समस्याबारे सम्बन्धित शिक्षक र प्रधानाध्यापकले पनि बोध गर्न सक्ने भएको हुनुपर्छ भने नीतिगत र राष्ट्रिय मुद्दामा सम्बोधनका लागि सङ्घीय सरकार र शैक्षिक अभियान्तालाई खुराक मिलेको छ । सञ्चार र अनुसन्धानका क्षेत्रमा कार्यरत व्यक्तिका लागि यी पत्रहरू र यिनका विवेचना एक सन्दर्भ सामग्री हुन सक्नेछ । विद्यार्थीका प्रतिभा र सकारात्मक तथा नकारात्मक सोचहरू पनि यी पत्रहरूका झल्किएका छन् । उनीहरूको प्रतिभाको प्रस्फुटन पनि यहाँ व्यक्त भएको छ । बुँदागतरूपमा समेत कतिपयले पत्र लेखेर आफ्नो कौशलता देखाएका छन् ।

आगामी दिनमा यस्ता पत्र लेखन गराउँदा शिक्षक वा सहजकर्ताले उचित ध्यान दिई विद्यार्थीको सिर्जनशीलता बढाउन मद्दत पुग्ने कार्यशैली अपनाउनुपर्छ ।

विद्यार्थीले आफै वा विद्यालयले समाधान गर्न सक्ने साना साना समस्या धेरै उठाउनुभन्दा ठूला र महत्वपूर्ण वा राष्ट्रिय स्तर र नीतिगतरूपमा सम्बोधन हुनुपर्ने विषय उठाइएको भए सूचीकरण गर्न र समाधानमा लाग्नुपर्ने पक्षलाई अझ सहज हुने थियो । जे होस्, प्राप्त पत्रहरूमध्ये छानिएका र नमूना विधिबाट भौतिक पूर्वाधार तथा सुविधाहरू, शिक्षण सिकाइ र शिक्षक व्यवस्थापन, स्वास्थ्य, वातावरण संरक्षण, सुरक्षा र अनुशासन, अतिरिक्त क्रियाकलाप र अन्य र विद्यार्थीका सन्तुष्टिका पक्षहरूमा यसको विश्लेषण गरिएको छ । यस सीमित विश्लेषणबाट ५००० विद्यार्थीका सर्वपक्षीय पक्ष र भावनाको उचित सम्प्रेषण भएको मान्न त सकिन्छ तर ती विद्यार्थीको मूल पत्र पढेको अनुभूति प्राप्त हुँदैन । त्यसरी मूलभावको स्वाद लिन चाहने पाठक तथा अनुसन्धानकर्ताका लागि शिक्षाका लागि राष्ट्रिय अभियान (एनसिई) नेपालले सबै मूल पत्रहरूको हार्ड र सफ्ट कपी खोजिएका बेलामा उपलब्ध र पहुँच हुन सक्ने गरि अभिलेखीकरण गर्ने व्यवस्था मिलाइएको छ ।

अनुसूचीहरू :

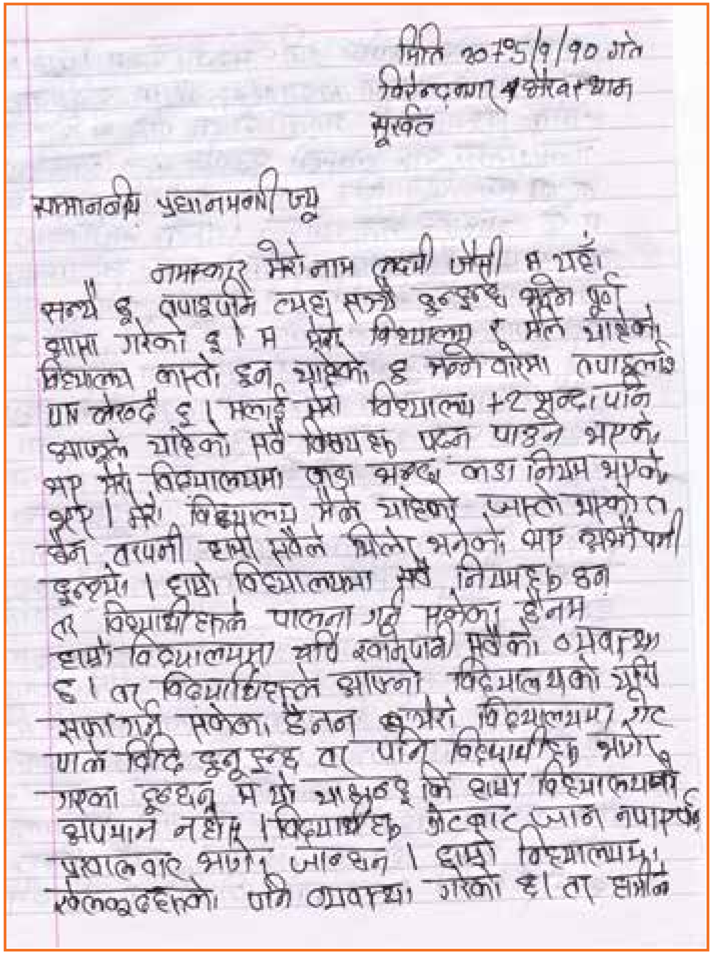

मिति २०७५/७/१० गते
विरेन्द्रनगर [illegible]
सुर्खेत

सम्माननीय प्रधानमन्त्री ज्यू

नमस्कार मेरो नाम [illegible] जोशी म यहाँ सन्चै छु, तपाइँ पनि [illegible] सन्चै हुनुहुन्छ भन्ने पूर्ण आशा गरेको छु। म [illegible]

[illegible]

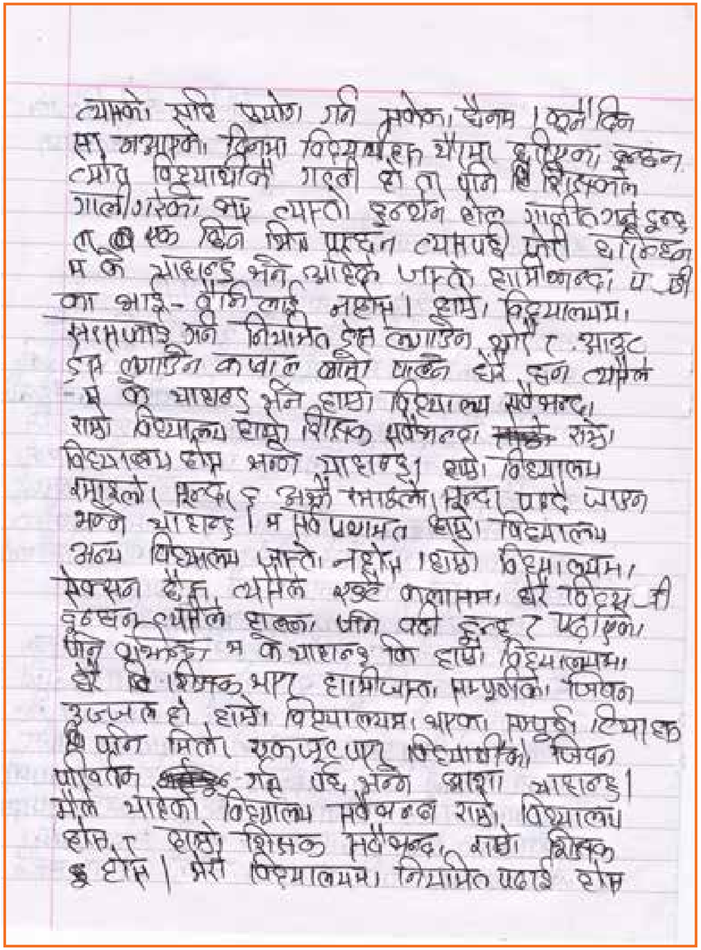

[illegible]

मिति - २०६५/०१/१२
ठेगाना : बर्दघाट न.पा
वडा नं : १५, गंगाबस्ती
नवलपरासी ।

सम्माननीय प्रधानमन्त्री ज्यू,
सादर नमस्कार !

~~म कक्षा ८ मा~~ म गंगा मा. वि को कक्षा ८मा अध्ययन गर्ने छात्रा हुँ । वास्तवमा प्रधानमन्त्री ज्यू म आफ्नो विद्यालयको भौतिक सुधारका बारेमा केही कुरा तपाईलाई बताउन गइरहेकी छु । हाम्रो विद्यालयको केही भौतिक संरचनाहरू राम्रो छन् भने केही भौतिक संरचनामा समस्याहरू देख्न परेको छ ।

प्रधान मन्त्री ज्यू हाम्रो विद्यालय राम्रो छ तर ~~पनि~~ यसभन्दा पनि हाम्रो विद्यालयलाई राम्रो वा गुणस्तरीय बनाउनका लागि विभिन्न सामग्रीहरूको पर्याप्त उपलब्ध गर्नुपर्ने छ । ~~जस्तै~~ विद्यार्थीहरू वा बालबालिकाहरू घरबाट विद्यालय आउँदा बाटोमा विभिन्न समस्याहरू झेल्न परेको छ । जस्तै बालबालिकाहरू घरबाट निस्कँदा सफा र चिटिक्क परेर निस्कन्छन् तर विद्यालय पुग्नुजेल बालबालिकाहरू फोहोर हुन्छन् । त्यसैले प्रधानमन्त्री ज्यू विद्यालय जाने सडकलाई राम्रो वा गुणस्तरीय पक्की बनाउन वा गाडीको व्यवस्था गर्न विनम्र अनुरोध गर्दछु । त्यसै गरी विद्यालयमा शौचालय छ तर गुणस्तरीय छैन । छात्राहरू बाहिर सर्दा शौचालयको राम्रो व्यवस्था नभएर घर जान बाध्य छन् । साथै विद्यालयमा अध्ययन गर्ने विषयसम्बन्धी विभिन्न शैक्षिक सामग्रीको उपलब्ध गर्नुपर्ने छ । ~~कक्षा कोठामा~~ एउटा कक्षामा ४०/४५ जना विद्यार्थी बस्नुको साटो १००/११५ विद्यार्थी पुगेको छ । तसर्थ एउटा कक्षामा ४०/४५ जना विद्यार्थी बस्ने व्यवस्था ~~मिलाइनुपर्ने~~ मिलाइदिनुहुन विनम्र अनुरोध गर्दछु ।
हाम्रो विद्यालयमा कक्षा शिशु देखि कक्षा १२ सम्म निशुल्क पढ्ने भनाई मात्र छ । ~~हाम्रो विद्यालयमा~~ तर कक्षा शिशु देखि कक्षा १२ सम्म सबैले शुल्क बुझाउने पर्ने अवस्था हुनाले शिक्षाको २० % भन्दा बढी बजेट छुट्याउनको लागि विनम्र अनुरोध गर्दछु । विद्यालयमा पढ्न आउने विद्यार्थीहरू खाजा खाएर हुँदो पर्खालबाट हाम फालेर घर जाने गर्दछन्, त्यसैले विद्यालयको पर्खाललाई अझै अग्लो वा व्यवस्थित बनाउन ~~र विद्यालयको शिक्षकलाई~~ विनम्र अनुरोध गर्दछु । वास्तवमा प्रधानमन्त्री ज्यू गंगा मा. वि का विद्यार्थीहरू शिक्षकको आउनेबाट भागेर घर जाँदा पनि शिक्षक-

हरू केही गर्दैनन् त्यसैले गंगा मा. वि का शिक्षकहरूलाई उचित बनाउन बनाइदिन वा भाग्नेलाई कारवाही गरिदिन हजुरलाई विनम्र अनुरोध गर्दछु । त्यसैले कतिपय शिक्षकहरू विद्यार्थीहरूको गृहकार्य नजाँच्दा विद्यार्थीहरू गृहकार्य गर्न छोड्छन् । त्यसैले गंगा मा. वि. का शिक्षकहरूलाई सबैको गृहकार्य चेक गरिदिने भनेर विनम्र अनुरोध गर्दछु । हाम्रो विद्यालयमा कम्प्युटर छ तर गुणस्तरीय छैन । वास्तवमा कक्षा आठ र सातमा कम्प्युटर विषय छ तर बालबालिकाहरू कम्प्युटर ल्याब-मा नै जान सक्ने अवस्था छैन । त्यसैले विद्यार्थीलाई कम्प्युटरको माध्यमबाट शिक्षा प्रदान गर्ने ~~तपाईलाई विनम्र अनुरोध गर्दछु~~ । माध्यम भइदिएको भए हुन्थ्यो होला । त्यस्तै हाम्रो विद्यालयका विद्यार्थीहरू टिफिनमा विद्यालयबाहिर ~~खराब गरिने खाना~~ शरीरलाई हानि गर्ने खाना खाइरहेका छन् तर हाम्रो विद्यालयको सेवाभित्र क्यान्टिन भइदिएको भए हुन्थ्यो । त्यस्तै हाम्रो विद्यालयमा खानेपानीको पनि समस्या छ । हाम्रो विद्यालयमा छुट्टा ह्याण्ड पाइप वा पानी खाने धारा छ तर कक्षा शिशु शिशुका बालबालिकाहरू त्यस धारालाई चलाउन सक्दैनन् । त्यसैले प्रत्येक कक्षाकोठामा खानेपानीको राम्रो व्यवस्था भइदिएको भए कति राम्रो हुन्थ्यो होला । त्यसैगरि बेन्चमा ४ जना बस्नुको साटो ५/६ जना कोठा कोठामा बसेर बसिरहेका छन् । त्यसैले विद्यार्थीलाई सहज हुने वातावरण मैत्री भइदिएको भए कति राम्रो हुन्थ्यो होला ।

अत प्रधानमन्त्री ज्यू चिठी लेख्दै लेख्दै अति नै लामो भएछ । त्यसैले तपाईले मैले आफ्नो विद्यालयको बारेमा लेखेका भौतिक कुराहरू पढ्नुहुने छ र सुधार गर्ने कोसिस गर्नुहुने छ भन्दै म मेरा पत्र यहीं टुङ्ग्याउन चाहन्छु । (धन्यवाद)

श्री गंगा मा. वि की छात्रा
पार्वती थारू
कक्षा - ८ रोल नं - ६६

खामको नमुना

पठाउने	टिकट
गंगा मा.वि की विद्यार्थी छात्रा पार्वती थारू	पाउने हाम्रो देशका प्रधानमन्त्री के.पी शर्मा ओली

खुला पत्र

सम्मानित प्रधान मन्त्री ज्यू

नेपालको संविधान २०७२ ले व्यवस्था गरे अनुसार गुणस्तरीय [illegible] प्राप्त गर्न सकिएको छैन । सबै बालबालिकाले [illegible] गुणस्तरीय शिक्षा पाउनु पर्ने हाम्रो मौलिक अधिकार हो । [illegible] कार्यान्वयन गर्न नेपाल सरकारले [illegible] [illegible] शैक्षिक गुणस्तर वृद्धि गर्न [illegible] ध्यान [illegible] छ।

यसलाई कार्यान्वयन गर्न विभिन्न तह र तहका [illegible] [illegible] हाम्रो विद्यालयमा कक्षा १ देखि कक्षा १० सम्म पठन पाठन हुने विद्यालयमा कक्षा [illegible] अनुसार शिक्षक [illegible] छैन र यहाँ विद्यार्थीलाई गुणस्तरीय शिक्षा हासिल गर्न [illegible] [illegible] त्यस्तो शिक्षा हासिल गर्न सकिएको छैन [illegible] हाम्रो विद्यालयमा विषयगत [illegible] अनुसारको शिक्षक [illegible] उपलब्ध गराइदिनु र पाठ्यक्रम

[illegible] उपलब्ध गरेर [illegible] विद्यालयमा पढ्न आउने विद्यार्थीको [illegible] उपलब्ध गराइदिनु। विद्यालयमा [illegible] विद्यालयको [illegible] व्यवस्थापन गरिदिनु। [illegible] व्यवस्था गरिदिनु। [illegible] गुणस्तरीय शिक्षा [illegible] शिक्षकको व्यवस्था गरिदिनु

यी माथिका उल्लेखित विषयहरूलाई समाधान गरिदिनु हुन विनम्र अनुरोध गर्दछौं।

नाम: [illegible]
कक्षा: १० ([illegible])
श्री [illegible] माध्यमिक विद्यालय
ठेगाना: [illegible] न.पा.-२

शिक्षाका लागि राष्ट्रिय अभियान नेपाल (एनसिई नेपाल)

शिक्षाका लागि राष्ट्रिय अभियान नेपाल देशका विभिन्न ३६४ राष्ट्रिय /अर्न्तराष्ट्रिय गैरसरकारी संस्थाहरू, शिक्षक संगठन, शिक्षामा क्रियाशिल संचार माध्यमहरू तथा अन्य समुदाय स्तरमा परिचालित संघसस्थाहरूको एक राष्ट्रिय सञ्जाल हो । सार्वजनिक शिक्षा सुदृढीकरण गर्ने र प्रत्येक नागरिकको शिक्षा पाउने अधिकार सुनिश्चित गर्ने उद्धेश्यका साथ सन् २००३ मा शिक्षाका लागि विश्वव्यापी अभियान नेपाल च्याप्टरको रूपमा आफ्नो यात्रा सुरूवात गरेको यस अभियानले गुणस्तरीय, समावेशी र समतामुलक शिक्षा सुनिश्चितताका लागि स्थापनाकाल देखि नै काम गर्दै आइरहेको छ ।

एनसिई–नेपाल गुणस्तरीय शिक्षाको सुनिश्चिताका लागि आवाज विहिनहरूको आवाज बुलन्द पार्ने एक नागरिक आन्दोलन हो । समतामूलक समाज निर्माणको आधारको रूपमा शिक्षाको अधिकारलाई स्थापित गर्न नीतिगत पैरवी र कार्यान्वयनमा निरन्तर खवरदारी एवम् साझेदारी गर्दै शिक्षाको नागरिक सञ्जालको रूपमा यो संस्था निरन्तर अगाडि बढिरहेको छ । एनसिई–नेपाल आफ्ना सदस्यहरू बीच विभिन्न अनुभव आदानप्रदान गर्दै उनीहरूका साझा मुद्धा र अभियानमा हातेमालो गर्ने एउटा बिशिष्ट मञ्चका रूपमा विकसित भईरहेको छ ।

दुर दृष्टि (Vision)

शिक्षाका माध्यमबाट प्रत्येक नागरिकको सशक्तीकरण गर्दै समातामूलक, समावेशी र शान्तिपूर्ण समाजमा आफ्नो सर्वोपरी हितका निमित्त क्रियाशील रहनेछन् ।

परिकल्पना (Mission)

शिक्षाक्षेत्रको नीतिगतविकास र कार्यान्वयनको अवस्थालाई सुदृढ गर्न दवाब समूहको रूपमाकार्य गर्दै तथा नियमन गर्दै सीमान्तकृत, विपन्न र अवसरबाट वञ्चित बालबालिका, युवा एवम् प्रौढ समुदायको सशक्तीकरणका लागि अध्ययन अनुसन्धान, नीतिगत पैरवी, सरोकारवालाको क्षमता र ऐक्कवद्धता अभिबृद्धि, सञ्जालीकरण, सूचना प्रवाह र स्रोत परिचालन लगायतका कार्यमा सहजीकरण गर्ने ।

गन्तव्य (Goal)

प्रत्येक बालबालिका, युवा र प्रौढको निःशुल्क, अनिवार्य समावेशी समातामूलक गुणस्तरीय शिक्षा प्राप्त गर्ने नैसर्गिक अधिकारलाई सुनिश्चित गराउने ।

For more details:
National Campaign for Education Nepal (NCE- Nepal)
Babarmahal, Kathmandu
Ph no: 01-4223420/ 01-6203009
Post Box no: 14421
Email: Info@ncenepal.org.np
Website: www.ncenepal.org.np